

«Я вірю в силу доброти»

Виховна година

5 клас

Підготував
Хомич В.Ф.

2023

Тема. «Я вірю в силу доброти»

Мета.

Допомогти учням досягнути, що значить бути добрим, що лежить в основі доброти, доброго вчинку, славлячи добро в людині, її справах і ставленні до інших, розвивати в учнів бажання робити добро, формувати в підростаючого покоління моральні чесноти, шляхетність, почуття милосердя, виховувати морально-етичні норми життя. Формувати моральні основи дитячої особистості, сприяти вихованню доброї, чуйної, лагідної людини. Виховувати потребу в самовдосконаленні та самовихованні. Формувати в учнів ціннісну орієнтацію, здатність формулювати моральні судження, розвивати вміння відрізняти погане від доброго, виховувати позитивне світосприйняття. Шляхом створення психологічних ситуацій вибору підвести учнів до розуміння важливості взаємодопомоги в колективі, сприяти створенню дружнього дитячого колективу. Виховувати чемне ставлення учнів одне до одного.

Епіграф.

*Крик-народжує грубість;
Обман-народжує недовір'я;
Посмішка-розтоплює лід;
Прощення-приносить полегшення;
Турбота-наповнює життя змістом.
Посієш бажання-пожнеш вчинок;
Посієш вчинок-пожнеш звичку;
Посієш звичку-пожнеш характер;
Посієш характер-пожнеш долю.
Матір Тереза*

Вчитель. Діти, сьогодні ми поговоримо про найважливішу цінність людської душі-про доброту. Кажуть, що весь світ стоїть добром людського серця. Злі та недобрі почуття-пригнічують та нівечать наші душі. А доброта творить, відроджує, лікує. Що людині потрібно для щастя? Так, здоров'я, хороші друзі, щоб рідні довго жили. А ще потрібно, щоб поруч з нами були завжди добро.

Що ж таке доброта? Доброта-це вміння співчувати іншій людині, відгукуватися на її горе, яке може спіткати кожного з нас, це милосердя по відношенню до того, хто потребує допомоги, це добре ставлення до всіх людей. Все своє життя, починаючи з дитинства, людина пізнає, що таке «добре», а що таке «погано».

Які правила доброти ви знаєте? (Допомагати слабким, старим, хворим, тим, хто потрапив у біду, пробачати помилки, не бути жадібним, не заздрити)

Якими ж рисами повинна бути наділена людина, щоб про неї говорили лише добре? Подивимось на екран:

Добротливості
вихованість
добросовісність
порядність
тактовність
чесність
ласка

Колись у Сербії був такий закон: той, хто одружувався, мав посадити 75 оливкових дерев. Оливки живуть і плодоносять 400 років. Уже давно не має тих, хто саджав ці дерева. Забули їхні імена, імена їхніх правнуків, а дерева, посаджені в 17 ст., плодоносять і радують людей ще й сьогодні.

У Вавилоні був такий звичай: недужих виносили на майдан чи дорогу. Кожен, хто йшов повз нього, підходив, розпитував, коли знав якийсь засіб, радив нещасному. Ніхто байдуже не проходив. Такий звичай побутував і в асирійців, і в єгиптян. Звичай чинити добро безкорисливо.

Прекрасний звичай побутує й нині на Кавказі. Високо в горах саджають плодові дерева. Випадковий мандрівник, втамувавши голод чи спрагу, не може навіть подякувати, не знає кому. Людська порядність, доброта не має меж. Ми сьогодні маємо бути милосердними не тільки до людей, а й до всього, що нас оточує: тварин, рослин. Недаремно говорять, що криниця без води – просто яма, так і людина без доброти – сама тільки оболонка.

Вчитель.

Іноді здається, що зло перемогло. Це тому, що про нього всі говорять, пишуть, з екранів телевізорів на нас часто дивляться не люди, а звірі в людській подобі: вбивці, грабіжники. Але добрих людей дуже-дуже багато! Просто вони чинять свої благодійні справи мовчки, не афішують їх!

Однією з таких була Матір Тереза, слова якої є епіграфом уроку.

(Учні зачитують)

Проживши нелегке життя, Вона творила добро всім своїм серцем, своєю посмішкою, своїми руками і ми будемо щасливі якщо дотримуватимемось Заповідей, які створила і за якими жила сама Матір Тереза.

На екрані висвітлюються Заповіді:

Бути добрим-це забути про себе самого, щоб думати за інших.

Бути добрим-це пробачати, пам'ятаючи, що слабкість людська є сильніша від злості.

Будим добрим-це мати милосердя для слабкості інших людей і пам'ятати, що ми не є кращими від інших, навіть в їхніх ситуаціях ми були б, може, ще гірші.

Бути добрим-це закрити очі на прояви невдячності.

Бути добрим-це давати навіть тоді, коли нічого не отримуємо, посміхаючись до тих, які нас не розуміють, навіть недооцінюючих нашої доброти.

Бути добрим-це погодитись на те, що чим більше будемо давати, тим більше від нас будуть очікувати.

Учитель: Ця історія трапилась дуже давно у старовинному місті, де мешкав один мудрець. Слава про його мудрість розійшлася далеко за межі міста. Та жив у тому місті один чоловік, який заздрив славі мудреця. І от вирішив він

придумати таке запитання, щоб мудрець не зміг на нього відповісти. Пішов чоловік на узлісся, спіймав метелика, заховав його в долонях і подумав: «Спитаю я в мудреця: скажи, о наймудріший, який метелик у мене в руках — живий чи мертвий?». Якщо він скаже «живий», я стисну долоні, і метелик помре; а якщо скаже «мертвий», я розкрию долоні, і метелик полетить. Ось тоді всі зрозуміють, хто з нас розумніший.

Так усе і сталося. Зловивши метелика, лихий чоловік попрямував до мудреця і запитав у нього: «Який метелик у мене, о наймудріший, живий чи мертвий?». І мудрець, який і насправді був дуже розумною людиною, відповів: «Усе у твоїх руках, чоловіче».

Учитель. Отже, друзі, як ви гадаєте, що мав на увазі мудрець, коли так відповів чоловікові?

Учні відповідають: «Що від самої людини залежить, житиме метелик чи помре».

Учитель. Правильно. Але в цих мудрих словах є ще один зміст: від людини залежить, чого у світі стане більше — добра чи зла.

Що ж таке доброта? Доброта - це вміння співчувати іншій людині, відгукуватися на її горе, яке може спіткати кожного з нас, це милосердя по відношенню до того, хто потребує допомоги, це добре ставлення до всіх людей. Все своє життя, починаючи з дитинства, людина пізнає, що таке «добре», а що таке «погано».

- Іванку, агов! - Агов. - Тебе я знайшов? - Знайшов.

- Ти погріб копав? - Копав. - У яму упав? - Упав.

- Давно ти упав? - Давно. - Куди ти упав? - На дно.

- А що там на дні? - Струмок. - А що в глибині? - Пісок.

- Каміння нема? - Нема. - А холод пройма? - Пройма.

- Нагору спішиш? Спішу. - Лежиш чи сидиш? - Сиджу.

- І нудно сидіть? - Ага. - Що в тебе болить? - Нога.

- Драбину чекав? - Чекав. - На поміч гукав? - Гукав.

- То, кажеш, сидиш? - Сиджу. - Посидь...Я гулять побіжу!

Вчитель. Не випадково люди провели чітку межу між людиною доброю і добренькою. Добра справа - це справа копітка. І тут гарними фразами не обійдешся. Потрібно діяти - в будь-який момент прийти на допомогу, вміти

поступитися своїм заради чужого. Добро-завжди дієве, воно не буває пасивним, а пасивне добро - це вже не добро.

Бути добрими та чуйними, ставитися до людей з теплом вчить нас українська мудрість- прислів'я та приказки.

Робота з прислів'ями. (вчитель роздає учням роздруковані картки з частинами прислів'їв. Один учень читає першу частину, а інші підбирають закінчення.

Кожна пара отримує по три прислів'я.

- Краще добро робити, ... (ніж гарно говорити).
- Злий не вірить, ... (що є добрі люди).
- Не одяг красить людину, ... (а добрі діла).
- Добре діло твори ... (сміливо).
- Добрі діла тихо ходять, а злі ... (як дзвони дзвонять).
- Від добра добра ... (не шукають).
- Хто людям добра бажає, той ... (і собі має).
- Добрі вісті ... (не лежать на місці).
- Без доброго діла немає ... (доброго імені).
- Роби добро скільки можеш - від цього ... (не занеможеш).
- Добрий чоловік ... (надійніше кам'яного мосту).
- Все добре переймай...(а зла уникай).
- До доброї криниці...(стежка утоптана).
- З добрим дружись...(а лихих стережись).
- Про добро пишуть на піску...(а про зло на камені).

(учні зачитують прислів'я)

Промінчик Доброти

Вправа на саморегуляцію «Врятуй пташеня»

Вчитель. Уяви, що в твоїх долонях безпорадне пташеня. Зігрій його. Повільно, по одному пальчику склади долоньки, сховай у них пташеня, подихай на нього, зігріваючи рівним спокійним диханням. Приклади долоні до своїх грудей, віддай пташеняті добро і ласку свого серця і дихання. А тепер розкрий долоні — і побачиш, що пташеня радісно злетіло. Посміхнись йому і не сумуй,— воно ще повернеться до тебе.

Вчитель. Ставитися до інших відкрито, по-товариськи, дружньо, з прихильністю може лише добра людина. Найкоротша відстань між людьми-це усмішка. Тож частіше усміхаймося. Будьте вищими від усяких пліток, образ. Умійте прощати.

Стежте за своїми думками - вони стають словами.

Стежте за своїми словами - вони стають учинками.

Стежте за своїми вчинками - вони стають звичками.

Стежте за своїми звичками - вони стають характером.

Стежте за своїм характером, бо він визначає вашу долю.

- А зараз пропоную вам відповісти на невеличку анкету. Відповідати на неї треба «так» або «ні».

1. Чи можна примусити людину бути доброю?
2. Чи згодні ви з думкою, що «добротою світ живе»?
3. Чи можна стати добрим лише на деякий час?
4. Чи потрібно виявляти доброту у ставленні до будь-кого?
5. Чи можна сказати, що доброта - найбільша окраса душі?
6. Чи легко бути добрим?
7. Чи можна доброту порівняти із сонцем?
8. Чи є у вас бажання чинити добрі справи?

- Порахуйте, яких відповідей у вас виявилось більше: «так» чи «ні». Якщо більше відповідей «так», то ви прагнете чинити добро. І це дуже правильно, адже воно приносить радість оточуючим. Доброта, як чарівні ліки, здатна вилікувати від суму, скрути, безпорадності. Я впевнений, що ви у своєму житті вже встигли зробити чимало добрих справ, про які ви зараз згадаєте.

Тепер наступне випробування. Не менш складне. А називається воно **«Конституція дружби»**. Річ у тім, що в королівстві Добра діють злі закони, які заважають мешканцям королівства потоваришувати одне з одним. Повсюди тут сварки, негаразди, ворожнеча. Тож вам потрібно придумати такі закони, що об'єднають мешканців королівства і зроблять їх добрими і дружніми.

Проводиться гра «Конституція дружби»

Кожній групі дають аркуш паперу й олівець. Завдання групі — за дві хвилини придумати якнайбільше добрих законів дружби, за якими мають жити мешканці казкового королівства.

Орієнтовний список законів:

- I. завжди прислухатися одне до одного;
- II. не брехати одне одному;
- III. не кривдити та не обзивати одне одного;
- IV. завжди підтримувати одне одного;
- V. не залишати одне одного в біді;
- VI. завжди чинити по справедливості;
- VII. завжди поступатися одне одному;
- VIII. допомагати одне одному.

Ці та інші закони доброти, любові і дружби, записані в пам'ятці. Пам'ятайте їх, дотримуйтесь і тоді у вас буде багато друзів, які вас любитимуть і поважатимуть.

Ознайомлення із пам'яткою

Пам'ятка добрих і корисних справ

- I. Завжди дотримуйтесь свого слова.
- II. Не будьте самовпевненим.
- III. Не лінуйтеся.
- IV. Ніколи не вимагайте винагороди.
- V. Виконуйте все вчасно.
- VI. Допмагайте людям самі, не чекайте, доки вас проситимуть.
- VII. Завжди виконуйте тільки добрі справи, за які ніколи не червонітимете.
- VIII. Завжди прислухайтесь одне до одного;
- IX. Не брешіть одне одному;
- X. Не кривдіть та не обзивайте одне одного;
- XI. Завжди підтримуйте одне одного;
- XII. Не залишайте одне одного в біді;
- XIII. Завжди чиніть по справедливості;
- XIV. Завжди поступайтеся одне одному;
- XV. Допмагайте одне одному.

Вчитель Хай в кожному із нас палає свічка милосердя
І зігріває ближнього теплом.
Байдужості хай крига скресне
Й життя-ріка наповниться добром.

Вчитель.

Віддані людям тепло і душевна доброта обов'язково повернуться до вас. Бо ми послані на землю, щоб примножувати добро і красу, творити земний рай, а не бути лише споживачами. Маємо таке коротке життя, тож хай не буде в ньому місця злим помислам. Хай оживає істина стара: *людина починається з добра.*